

Openbaar

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 3 februari 2022

Zaak: 752590

Portefeuillehouder: José van Schie

Opsteller: Richard van Benthem

Contactgegevens: richard.vanbenthem@midden-groningen.nl

Onderwerp: Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie

1. Voorstel

1. in te stemmen met het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie';
2. na de besluitvorming het 'Strategische ontwikkeldocument Omgevingsvisie' vrij te geven ter informatie over de ontwikkelingen aan - en voor een gesprek over gebiedswaarden met - de bevolking.

2. Inleiding

In Midden-Groningen wordt gewerkt aan de voorbereidingen voor de Omgevingswet. De invoering daarvan is reeds een aantal malen uitgesteld, maar zal volgens de laatste rijksplanning met ingang van 1 juli 2022 worden doorgevoerd. Een onderdeel van de implementatie van de nieuwe Omgevingswet is de gemeentelijke omgevingsvisie. Zij vormt het hoofdkader van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen binnen onze gemeente en geeft de contouren weer van waaraan ruimtelijke ontwikkelingen moeten voldoen.

De nieuwe gemeente heeft zich ten doel gesteld om de brede welvaart van haar inwoners te vergroten. Daarvoor heeft zij zichzelf lange termijn doelstellingen gesteld. De uitvoering daarvan gebeurt door NPG projecten, versterkings werkzaamheden, maar ook door optimaal in te spelen op lopende bovenregionale beleidsontwikkelingen die middelen kunnen genereren om aanvullende projecten te realiseren die bijdragen aan de lange termijn doelstellingen.

Om ervoor zorg te dragen dat lopende en toekomstige ontwikkelingen uitgevoerd kunnen worden is er eerder al met de raad afgesproken dat er een strategisch ontwikkeldocument binnen het proces van de omgevingsvisie zal worden gemaakt. Een dergelijk document is dynamisch en zal aangepast moeten worden wanneer de tijd daarom vraagt. Het geeft echter wel de rode draad naar de toekomst weer. In dit raadsvoorstel wordt het 'Strategische ontwikkeldocument Omgevingsvisie' u ter vaststelling aangeboden.

3. Publiekssamenvatting

De gemeente werkt aan haar omgevingsvisie. Eén van de stappen daarvan is het strategisch ontwikkeldocument. Daarin staan toekomstkansen die de gemeente kunnen helpen om de brede welvaart voor haar inwoners te vergroten. Ook staat er in het document de manier waarmee de gemeente wil gaan werken met haar omgevingsvisie: gebiedsgericht en waarden gedreven. Nog vóór de zomer van 2022 checkt de gemeente de aanpak voor haar omgevingsvisie bij haar inwoners en informeert zij de bevolking over de toekomstkansen die de gemeente ziet. Na de zomer wordt de omgevingsvisie opgesteld en eind 2022 vastgesteld door de gemeenteraad.

4. Bevoegdheid van de Raad

Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Omgevingswet is het de bevoegdheid van de raad om de gemeentelijke omgevingsvisie vast te stellen. Eerder is met de raad afgesproken dat er binnen het traject van de omgevingsvisie ook een 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie', zal worden opgesteld. Daarvoor geldt hetzelfde.

5. Beoogd effect

Het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie' is een hulpmiddel voor de gemeente om haar lange termijn doelstellingen te halen, om de brede welvaart van haar inwoners te vergroten. Het geeft trends, opgaven, beleidsontwikkelingen en kansen weer waar rekening mee kan worden gehouden: de komende jaren en voor de langere termijn. Door daar gebruik van te maken vergroten de kansen van Midden-Groningen.

6. Historische context

Zie inleiding.

7. Argumenten

Om de lange termijn doelen te kunnen realiseren is Midden-Groningen eerder al begonnen met de opzet en uitvoering van NPG projecten en het verkrijgen van middelen voor de versterking van aardbevingsschade aan woningen in de gemeente. In het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie' worden trends, opgaven en kansen weergegeven én wordt benoemd welke landelijke - en regionale beleidsontwikkelingen er nog meer voor handen zijn die kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de lange termijn doelen van de gemeente.

Het document bestaat uit 2 delen.

In het eerste deel wordt stilgestaan bij welke opgaven, trends en ontwikkelingen er zijn, waar Midden-Groningen na vier jaar staat, hoe die ontwikkelingen aanhaken op onze eigen gemeentelijke context van lopende trajecten en welke kansen er liggen binnen de beleidsontwikkelingen waar we bij zijn aangesloten. De belangrijkste thema's uit deel 1 zijn: Woningbouw, Energietransitie, Mobiliteit, Economie & Bedrijvigheid, Natuur & Recreatie, Landbouw, maar ook Sociaal en COVID. En overkoepelend hangen daarboven de opgaven voor klimaatadaptatie en verduurzaming.

In het tweede deel wordt gekeken naar de relatie van de belangrijkste ontwikkelingen uit deel 1 met de omgevingsvisie. De vertaling van de gemeentelijke context wordt omgezet in een aanpak die voor de omgevingsvisie kan werken: gebiedsgericht en waarden gedreven.

- Gebiedsgericht, omdat op gebiedsniveau de sociaal-ruimtelijke problematiek samenkomt en zaken integraal kunnen worden aangepakt - "Inhoudelijk: zo gaan we het daar doen".

- Waarden gedreven, omdat toekomstgerichte gebiedswaarden richting kunnen geven aan gewenste ontwikkelingen voor dat gebied - “Richtinggevend: dit willen we daar bereiken”.

In de twee delen van het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie' heeft de gemeente weergegeven welke kansen zij ziet om de lange termijn doelen te verwezenlijken in relatie tot de omgevingsvisie, maar ook met welke aanpak de gemeente denkt dat te gaan doen. De gemeente ziet een gebiedsgerichte en waarde gedreven aanpak zoals hierboven genoemd als een mogelijke aanpak voor de omgevingsvisie.

Betrokkenheid inwoners van de gemeente

Aan het eind van deel 2 van het strategisch ontwikkeldocument zelf zoekt de gemeente het gesprek met de inwoners hierover op (zie kopje 10. Communicatie). De gemeente maakt de inwoners bekend met de ontwikkelingen die van belang zijn voor het vergroten van de brede welvaart, die in deel 1 benoemd zijn.

Verder wil de gemeente graag horen van de inwoners wat zij vinden van het gebruik maken van gebiedswaarden voor de omgevingsvisie. Hiervoor zal de gemeente per deelgebied een informatie kanaal open stellen. Inwoners kunnen betrokken raken via fysieke bijeenkomsten, digitale online raadpleging of via plaatselijke belangen, het verenigingsleven, etc. Juist een combinatie daarvan geeft meerwaarde, zodat de breedte van de samenleving kan worden aangehaakt. Via onze website kunnen de inwoners vanaf eind maart '22 zien hoe en waar zij daarvoor terecht kunnen.

8. Kanttekeningen en risico's

Het einddoel is om in de gemeentelijke omgevingsvisie, mét draagvlak, integraal gebiedswaarden vast te leggen, die ervoor zorgen dat de gemeente op lokaal en bovenlokaal niveau toekomstbestendige ruimtelijke keuzes kan maken en besluitvorming organiseert, die werkt voor inwoners en bedrijven van Midden-Groningen. En tegelijkertijd toekomstige ontwikkelingen mogelijk maakt waarmee de zo gewenste maatschappelijke doelen optimaal gerealiseerd kunnen worden.

Het grootste risico hierbij is dat het draagvlak proces (zie punt Communicatie hieronder) niet het gewenste effect heeft en dat inwoners zich niet zullen herkennen in de huidige en toekomstige waarden. Met als gevolg dat het besluitvormingsproces en de politiek/bestuurlijke verhoudingen onder druk staan.

9. Financiële paragraaf

Op zich heeft het vaststellen van het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie' zelf geen financiële gevolgen. Wel kunnen er financiële gevolgen ontstaan bij de deelname aan de landelijke - en regionale beleidsontwikkelingen, in de vorm van gemeentelijke bijdragen of gevraagde cofinanciering. Daarnaast brengt de invoering van de nieuwe Omgevingswet een andere manier van werk met zich mee - die zo het nu lijkt - vooral in de voorfase van de aanvraag door initiatiefnemers, veel arbeidsintensiever zal zijn dan eerder werd aangenomen. Dit signaal wordt door veel gemeenten afgegeven.

10. Communicatie

Het 'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie' is niet alleen intern gericht, maar is ook

bedoeld om bij de bevolking te checken of de waardenaanpak gedeeld wordt. Het betrekken van de bevolking moet op de juiste manier gebeuren. De gemeente heeft eerder al waarden opgehaald via meerdere raadplegingstrajecten zoals 'Kompass voor Midden-Groningen' en de 'Woonvisie'. Als zodanig heeft de gemeente regelmatig de bevolking nader betrokken bij de totstandkoming van haar beleid en daarmee inzicht gekregen in de waarden die lokaal leven.

Om over-bevraging van de inwoners door de gemeente te voorkomen wordt de bevolking betrokken door 1. hen deelgenoot te maken van de toekomstige ontwikkelingen en 2. door de reeds opgehaalde waarden aan hen te spiegelen. Zodoende ziet de bevolking dat de gemeente niet weer voor de zoveelste keer langskomt, maar laat zien dat zij al veel waarden kent en tegelijkertijd de bevolking niet wil overslaan in deze stap. Dit levert maatwerk per deelgebied, mét draagvlak.

De teams Communicatie en Gebiedsregisseurs zullen hierin betrokken worden.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

En tenslotte komen wij terug op het afgesproken omgevingsvisietraject. In het raadsvoorstel van 30 september '21 is daarvoor een planning in hoofdlijnen afgesproken:

- A. opstellen strategisch ontwikkeldocument omgevingsvisie;
- B. raadplegen inwoners;
- C. opstellen en vaststellen Omgevingsvisie Midden-Groningen.

Met het document uit de bijlage zijn wij aangekomen bij punt A. en tegelijkertijd bij punt B., want nadat de gemeenteraad het document heeft vastgesteld, wordt het vrijgegeven voor een spiegeling bij de inwoners van Midden-Groningen, zoals aangegeven in punt 4 van de aanpak. In dit document wordt ook al naar voren gekeken naar punt C., want bij de uitvoering van de omgevingsvisie hoort straks ook een manier om tot beoordeling van initiatieven te komen. De gemeente verwacht dat de genoemde gebiedsgerichte waarden aanpak kan leiden tot een heldere manier van beoordelen, zoals dat ook al is aangegeven in punt 5 van de aanpak.

In dit traject ziet het college een link met gebiedsgericht werken: de gemeente gaat in gesprek met de verschillende gebieden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

'Strategisch ontwikkeldocument Omgevingsvisie Midden-Groningen'.